

Bomen en struiken in het buitengebied

Gemeente Lochem

Toepassing van bomen en struiken op basis van landschap, bodem & water

Projectnummer: 205364
Datum: 30-11-2023
Opgesteld: Tim Asbreuk

In de onderstaande tabel vindt u de bomen en struiken die passen in de diverse landschappen binnen gemeente Lochem. De bomen en struiken zijn gebaseerd op zowel eigenschappen van bodem, water als de omgeving. Door het doorlopen van de onderstaande stappen krijgt u een locatiespecifiek advies over de aan te planten bomen en struiken. Deze methode is gebaseerd op de landschappelijke indeling en bodemkundige eigenschappen zoals deze zijn gekarteerd. Geadviseerd wordt bij grote projecten zoals bosontwikkeling een specialist te raadplegen om de juiste ecologische nuances in meer detail uit te zoeken.

Stap 1

De eerste stap is om te bepalen in welk landschapstype de voorgenomen beplanting wordt geplaatst. Dit is te vinden op de site van [Stichting Landschapsbeheer Gelderland](#), en door vervolgens op de kaart de locatie op te zoeken.

Stap 2

Kijk op welk bodemtype de beoogde beplanting plaatsvindt. Dit is te vinden in dezelfde kaart door bij lagen 'Bodemkaart' aan te zetten en op de kaart te klikken. Er verschijnt dan een pop-up die aangeeft welk type bodem de aangeklikte locatie betreft.

Stap 3

Zoek de tabel van het betreffende landschapstype (bv. 'boslandschap') en kijk bij de juiste bodemsoort (bv. 'holtpodzolgrond'). De bomen en struiken die in dezelfde kolom staan aangegeven passen het beste op de beoogde locatie.

Boslandschap – bodems met een landbouwkundige geschiedenis			
	Droge gronden	(’s Winters) natte (vochtige) gronden	Gronden met veel klei in de bovengrond
Bodemtypes	Holtpodzol, Haarpodzol Hoge zwarte enkeerd Loopodzol <i>Veldpodzol, Gooreerd, Laarpodzol</i>	Beekeerd <i>Veldpodzol, Gooreerd, Laarpodzol</i>	Kalkloze poldervaag
Gemengde hagen	Eenstijlige meidoorn, sporkehout, hondsroos, brem	Eenstijlige meidoorn, sporkehout, hondsroos, geoorde wilg	Eenstijlige meidoorn, hondsroos, egelantier, wilde liguster
Houtwallen/singels	Ruwe berk, zomereik, ratelpopulier, zoete kers, sporkehout, wilde lijsterbes, brem, hulst, hazelaar, boswilg, eenstijlige meidoorn	Zachte berk, zomereik, ratelpopulier, zoete kers, zwarte els, sporkehout, wilde lijsterbes, hulst, hazelaar, boswilg, eenstijlige meidoorn, grauwe wilg. In beekdalen: fladderiep , haagbeuk	Zomereik, ratelpopulier, zoete kers, es, fladderiep , ruwe iep, wilde lijsterbes, hazelaar, boswilg, eenstijlige meidoorn, tweestijlige meidoorn , Gelderse roos, hondsroos, sleedoorn, vogelkers, aalbes
Bos (kern)	Grove den, ruwe berk, zomereik, winteriek, beuk, ratelpopulier, zoete kers, haagbeuk, winterlinde	Grove den, zachte berk, zomereik, ratelpopulier, zoete kers, haagbeuk, fladderiep (langs beken),	Zomereik, ratelpopulier, zoete kers, es, fladderiep , ruwe iep
Bosjes (rand)	Sporkehout, wilde lijsterbes, brem, hulst, taxus, hazelaar, boswilg, eenstijlige meidoorn, tweestijlige meidoorn	Sporkehout, wilde lijsterbes, hulst, hazelaar, boswilg, eenstijlige meidoorn, tweestijlige meidoorn, grauwe wilg	Wilde lijsterbes, hazelaar, boswilg, eenstijlige meidoorn, tweestijlige meidoorn , Gelderse roos, hondsroos, sleedoorn, vogelkers, aalbes
Afwijkingen, diversen/bijzonderheden:			
<ul style="list-style-type: none"> - Bodemtypes die cursief zijn weergegeven zijn van nature nat, maar kunnen door herinrichting van het landschap (drainage/veranderend waterpeil) sterk verdroogd zijn. De lokale omstandigheden nat/vochtig of droog zijn hierin bepalend. - Soorten in het rood zijn zeldzaam in het Achterhoekse landschap - Schietwilg en katwilg als knotboom nabij erven - Tweestijlige meidoorn past met name op sterk leemhoudende bodems - Boswilg, fladderiep en wilde kamperfoelie zijn van belang voor zeldzame dagvlinders (grote vos, iepenpage, grote weerschijnvlinder en kleine ijsvogelvlinder) - Op bodems die niet zijn bemest past ook grove den (bos) en geoorde wilg in hagen, singels en langs randen (nat). - Stuifmeel van wilgen is van groot belang voor wilde bijen. Wilgen zijn tweehuizig en hebben dus mannelijke individuen met stuifmeel en vrouwelijk met nectar. Plant dus zowel mannelijke als vrouwelijke wilgen aan in hetzelfde element. 			

Kampenlandschap en essenlandschap – bodems met een landbouwkundige geschiedenis

	Droge gronden	(’s Winters) natte en in het groeiseizoen vochtige/natte gronden	Gronden met veel klei in de bovengrond
Bodemtypes	Holtpodzol, Haarpodzol, Hoge zwarte enkeerd, Akkereerd, Loopodzol, Kamppodzol, Vorstvaag <i>Veldpodzol, Gooreerd, Laarpodzol, Vlakvaag</i>	Beekeerdgrond <i>Veldpodzol, Gooreerd, Laarpodzol, Vlakvaag</i>	Kalkloze poldervaag
Gemengde hagen	Eenstijlige meidoorn, sporkehout, hondsroos, brem	Eenstijlige meidoorn, sporkehout, hondsroos, spaanse aak, geoorde wilg	Eenstijlige meidoorn, hondsroos, egelantier, wilde liguster
Houtwallen/singels	Ruwe berk, zomereik, ratelpopulier, zoete kers, , sporkehout, wilde lijsterbes, brem, hulst, hazelaar, boswilg, eenstijlige meidoorn	Zachte berk, zomereik, ratelpopulier, zwarte els, zoete kers, sporkehout, wilde lijsterbes, hulst, hazelaar, boswilg, eenstijlige meidoorn, grauwe wilg. In beekdalen: fladderiep , haagbeuk	Zomereik, ratelpopulier, zoete kers, es, fladderiep , ruwe iep, wilde lijsterbes, hazelaar, boswilg, eenstijlige meidoorn, tweestijlige meidoorn , Gelderse roos, hondsroos, sleedoorn, vogelkers, aalbes
Bosjes tot 0,5 ha (kern)	Ruwe berk, zomereik, beuk, winteriek, ratelpopulier, zoete kers, haagbeuk, winterlinde,	Zachte berk, zomereik, beuk, ratelpopulier, zoete kers, haagbeuk, fladderiep (langs beken),	Zomereik, ratelpopulier, zoete kers, es, fladderiep , ruwe iep
Bosjes (rand)	Sporkehout, wilde lijsterbes, brem, hulst, hazelaar, boswilg, eenstijlige meidoorn, tweestijlige meidoorn	Sporkehout, wilde lijsterbes, hazelaar, boswilg, eenstijlige meidoorn, tweestijlige meidoorn, grauwe wilg	Wilde lijsterbes, hazelaar, boswilg, eenstijlige meidoorn, tweestijlige meidoorn , Gelderse roos, hondsroos, sleedoorn, vogelkers, aalbes

Afwijkingen, diversen/bijzonderheden:

- Bodemtypes die cursief zijn weergegeven zijn van nature nat, maar kunnen door herinrichting van het landschap (drainage/veranderend waterpeil) sterk verdroogd zijn. De lokale omstandigheden nat/vochtig of droog zijn hierin bepalend.
- Soorten in het rood zijn zeldzaam in het Achterhoekse landschap
- Schietwilg en katwilg als knotboom nabij erven
- Tweestijlige meidoorn past met name op sterk leemhoudende bodems
- Boswilg, fladderiep en wilde kamperfoelie zijn van belang voor zeldzame dagvlinders (grote vos, iepenpage, grote weerschijnvlinder en kleine ijsvogelvlinder)
- Op natte groeiplaatsen passen zwarte els, grauwe wilg, geoorde wilg en sporkehout
- Stuifmeel van wilgen is van groot belang voor wilde bijen. Wilgen zijn tweehuizig en hebben dus mannelijke individuen met stuifmeel en vrouwelijk met nectar. Plant dus zowel mannelijke als vrouwelijke wilgen aan in hetzelfde element.

Heideontinningslandschap en broeklandschap – bodems met een landbouwkundige geschiedenis			
	Droge gronden	(’s Winters) natte en in het groeiseizoen vochtige/natte gronden	Gronden met veel klei in de bovengrond
Bodemtypes	Holtpodzol, Haarpodzol Hoge zwarte enkeerd, Loopodzol, Vorstvaag <i>Veldpodzol, Gooreerd Laarpodzol, Vlakvaag</i>	Beekeerdgrond Moerige eerdgrond <i>Veldpodzol, Gooreerd Laarpodzol, Vlakvaag</i>	Kalkloze poldervaag Leek-/woudeerd
Gemengde hagen	Eenstijlige meidoorn, sporkehout, hondsroos, brem	Eenstijlige meidoorn, sporkehout, hondsroos, Spaanse aak, geoorde wilg	Eenstijlige meidoorn, hondsroos, egelantier, wilde liguster
Houtwallen/singels	Ruwe berk, zomereik, ratelpopulier, sporkehout, wilde lijsterbes, brem, hulst, hazelaar, boswilg, eenstijlige meidoorn	Zachte berk, zomereik, zwarte els, ratelpopulier, zoete kers, sporkehout, wilde lijsterbes, boswilg, eenstijlige meidoorn, grauwe wilg	Zomereik, ratelpopulier, zoete kers, es, fladderiep , ruwe iep, wilde lijsterbes, hazelaar, boswilg, eenstijlige meidoorn, tweestijlige meidoorn , Gelderse roos, hondsroos, sleedoorn, vogelkers, aalbes
Bosjes tot 0,5 ha (kern)	Ruwe berk, zomereik, winterik, beuk, ratelpopulier, zoete kers, haagbeuk, winterlinde,	Zachte berk, zomereik, ratelpopulier, zoete kers, haagbeuk, fladderiep (langs beken),	Zomereik, ratelpopulier, zoete kers, es, fladderiep , ruwe iep
Bosjes (rand)	Sporkehout, wilde lijsterbes, brem, hulst, hazelaar, boswilg, eenstijlige meidoorn, tweestijlige meidoorn	Sporkehout, wilde lijsterbes, hulst, hazelaar, boswilg, eenstijlige meidoorn, tweestijlige meidoorn, grauwe wilg	Wilde lijsterbes, hazelaar, boswilg, eenstijlige meidoorn, tweestijlige meidoorn , Gelderse roos, hondsroos, sleedoorn, vogelkers, aalbes
Afwijkingen, diversen/bijzonderheden:			
<ul style="list-style-type: none"> - Bodemtypes die cursief zijn weergegeven zijn van nature nat, maar kunnen door herinrichting van het landschap (drainage/veranderend waterpeil) sterk verdroogd zijn. De lokale omstandigheden nat/vochtig of droog zijn hierin bepalend. - Soorten in het rood zijn zeldzaam in het Achterhoekse landschap - Schietwilg en katwilg als knotboom nabij erven - Tweestijlige meidoorn past met name op sterk leemhoudende bodems - Boswilg, fladderiep en wilde kamperfoelie zijn van belang voor zeldzame dagvlinders - Op natte groeiplaatsen passen zwarte els, grauwe wilg, geoorde wilg en sporkehout. - Stuifmeel van wilgen is van groot belang voor wilde bijen. Wilgen zijn tweehuizig en hebben dus mannelijke individuen met stuifmeel en vrouwelijk met nectar. Plant dus zowel mannelijke als vrouwelijke wilgen aan in hetzelfde element. 			

Rivierweidelandschap en Uiterwaardenlandschap – bodems met een landbouwkundige geschiedenis

	Droge gronden	(’s Winters) natte en in het groeiseizoen vochtige/natte gronden	Gronden met veel klei in de bovengrond
Bodemtypes	Hoge zwarte enkeerd, Hoge bruine enkeerd, Kalkloze Ooivaag, Kalkhoudende Ooivaag <i>Laarpodzol</i>	Beekeerd Venige beekdalgronden Zandige beekdalgronden <i>Laarpodzol</i>	Kalkloze poldervaag Kalkhoudende poldervaag
Gemengde hagen	Eenstijlige meidoorn, sporkehout, hondsroos, brem	Eenstijlige meidoorn, sporkehout, hondsroos, Spaanse aak, geoorde wilg	Eenstijlige meidoorn, hondsroos, egelantier, sleedoorn, rode kornoelje, wilde liguster
Houtwallen/singels	Zwarte els, ruwe berk, zomereik, ratelpopulier, zoete kers, sporkehout, wilde lijsterbes, brem, hulst, hazelaar, boswilg, eenstijlige meidoorn	Zwarte els, zachte berk, zomereik, ratelpopulier, zoete kers, sporkehout, wilde lijsterbes, hazelaar, boswilg, eenstijlige meidoorn, fladderiep , haagbeuk, grauwe wilg	Zwarte els, zomereik, ratelpopulier, zoete kers, es, fladderiep , ruwe iep, wilde lijsterbes, eenstijlige meidoorn, tweestijlige meidoorn , Gelderse roos, rode kornoelje, hondsroos, sleedoorn, vogelkers, aalbes
Bosjes tot 0,5 ha (kern)	Ruwe berk, zomereik, winterreik, beuk, ratelpopulier, zoete kers, haagbeuk, winterlinde,	Zachte berk, zomereik, ratelpopulier, zoete kers, haagbeuk, fladderiep (langs beken),	Zomereik, ratelpopulier, zoete kers, es, zomerlinde, winterlinde, fladderiep , ruwe iep , haagbeuk, vogelkers
Bosjes (rand)	Sporkehout, wilde lijsterbes, brem, hulst, hazelaar, boswilg, eenstijlige meidoorn, tweestijlige meidoorn	Sporkehout, wilde lijsterbes, , hazelaar, boswilg, eenstijlige meidoorn, tweestijlige meidoorn	Wilde lijsterbes, eenstijlige meidoorn, tweestijlige meidoorn , Gelderse roos, hondsroos, sleedoorn, rode kornoelje, vogelkers, aalbes, amandelwilg

Afwijkingen, diversen/bijzonderheden:

- Bodemtypes die cursief zijn weergegeven zijn van nature nat, maar kunnen door herinrichting van het landschap (drainage/veranderend waterpeil) sterk verdroogd zijn. De lokale omstandigheden nat/vochtig of droog zijn hierin bepalend.
- Soorten in het rood zijn zeldzaam in het Achterhoekse landschap
- Tweestijlige meidoorn past met name op sterk leemhoudende bodems
- Op natte groeiplaatsen op zand passen zwarte els, grauwe wilg, geoorde wilg en sporkehout.
- Op natte groeiplaatsen op klei passen schietwilg, amandelwilg en katwilg.
- Boswilg, fladderiep en wilde kamperfoelie zijn van belang voor zeldzame dagvlinders
- Stuifmeel van wilgen is van groot belang voor wilde bijen. Wilgen zijn tweehuizig en hebben dus mannelijke individuen met stuifmeel en vrouwelijk met nectar. Plant dus zowel mannelijke als vrouwelijke wilgen aan in hetzelfde element.

Literatuur

- ndff-ecogrid.nl
- verspreidingsatlas.nl
- <https://slgelderland.nl/kennisbank/landschap-op-de-kaart>
- Werf van den. 1995. Bosgemeenschappen.